

Aan Staatssecretaris Participatie en Integratie

nota

Beslisnota naar aanleiding van het tweede verslag KOT

TER BESLISSING**Directie****Datum**

7 oktober 2024

Onze referentie

2024

Opgesteld door**Tweede contactpersoon****Aanleiding**

Het wetsvoorstel 'kinderopvangtoeslag voor Oekraïense ontheemden en ouders met een partner buiten de EU' is in behandeling bij de Eerste Kamer. Op 29 augustus heeft u de nota naar aanleiding van het verslag verzonden. De Eerste Kamercommissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft op 1 oktober 2024 het tweede verslag (bijlage 3) uitgebracht. Het verzoek is om de nota naar aanleiding van het tweede verslag uiterlijk vrijdag 11 oktober 2024 te ontvangen. Het tweede verslag is afgestemd met WBJA, het Programmteam Oekraïne en Dienst Toeslagen. De antwoorden worden ter accordering ook voorgelegd aan de Staatssecretaris Toeslagen en Douane. Zij is verantwoordelijk voor de uitvoering van de kinderopvangtoeslag (KOT) en is medeondertekenaar van het wetsvoorstel.

Geadviseerd besluit

Wij adviseren u akkoord te gaan met de nota naar aanleiding van het tweede verslag en de aanbiedingsbrief aan de Eerste Kamer te ondertekenen en te verzenden.

Kernpunten

- Met dit wetsvoorstel wordt de Wet kinderopvang gewijzigd waardoor Oekraïense ontheemden en andere ouders met een partner buiten de EU aanspraak kunnen maken op KOT. Door dit knelpunt in de Wet kinderopvang weg te nemen, wordt de drempel om te werken verlaagd en wordt het makkelijker om werk en zorg voor kinderen te combineren.
- Er wordt geanticipeerd op het wetsvoorstel: Dienst Toeslagen keert vooruitlopend op de parlementaire behandeling al voorschotten KOT uit. Er zijn nu ongeveer 500 Oekraïense ontheemden en 200 andere ouders met een partner buiten de EU die KOT ontvangen.
- In het tweede verslag van de Eerste Kamer zijn vragen gesteld door BBB. In de toelichting vindt u de belangrijkste punten.
- In de Tweede Kamer stemden GroenLinks-PvdA, VVD, NSC, D66, CDA, SP, ChristenUnie, DENK, PvdD, SGP en Volt voor het wetsvoorstel. PVV, BBB, FVD en JA21 stemden tegen.

Uiterlijk bij

9 oktober 2024

Bijlage(n)

4

Overzicht van opmerkingen bij 12378 SPI akkoord

Beslisnota naar aanleiding van het tweede verslag KOT.pdf

Pagina: 1

Toelichting op de nota naar aanleiding van het tweede verslag

De schriftelijke vragen uit het tweede verslag zijn gesteld door de BBB-fractie. De vragen bevatten geen nieuwe onderwerpen of punten ten opzichte van de behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer of het eerste verslag van de Eerste Kamer. De beantwoording van de vragen is dan ook in lijn met de beantwoording van eerdere vragen uit de Tweede Kamer en Eerste Kamer. Hieronder vindt u een overzicht van de belangrijkste vragen met reactie.

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
2024

- De leden van de BBB-fractie vragen welke andere doelgroepen dan Oekraïense ontheemden een beroep doen op kinderopvangtoeslag. Zij vragen ook wat de inschatting is van aantallen en de gevolgen daarvan voor de beschikbaarheid van kinderopvang in Nederland. Hierop antwoordt u dat naast Oekraïense ontheemden ook andere ouders met een partner buiten de EU aanspraak kunnen maken op KOT zoals Nederlandse burgers waarvan de partner wegens arbeidsverplichtingen buiten de EU woont, statushouders met een al dan niet nareizende partner of (kennis)migranten waarvan de partner in het land van herkomst is achtergebleven. Het aantal mensen met een partner buiten de EU (niet zijnde Oekraïense ontheemden) die op basis van voorliggend wetsvoorstel nu voorschotten KOT ontvangen, ligt op 200. Sinds aanvang van de uitvoering van dit wetsvoorstel (2022) liggen de aantallen rond deze orde van grootte. Op de totale kinderopvangpopulatie (ruim 600.000 ouders) gaat het dus om zeer kleine aantallen aanvragers met een partner buiten de EU. Met oog daarop valt te zeggen dat de impact hiervan op de beschikbaarheid van kinderopvang in Nederland niet groot is.
- Tevens vragen zij of KOT ook beschikbaar is voor alleenstaande Oekraïense ontheemden in Nederland met kinderen. En hoe relevant de toevoeging 'partner in het buitenland' is. De leden van de BBB-fractie vragen ook of voor Oekraïense ouders het criterium is dat beide ouders werken. U **beantwoordt door uitteenzetten dat voor alle ouders die gebruik willen maken van KOT geldt dat zij moeten voldoen aan de arbeidseisen en de overige voorwaarden voor KOT. Beide ouders moeten in alle gevallen werken. Er zit daarmee geen verschil in voorwaarden voor Oekraïense ontheemden en andere ouders.** Dat betekent ook dat KOT beschikbaar is voor werkende alleenstaande Oekraïense ontheemden in Nederland met kinderen indien zij voldoen aan alle voorwaarden. Het belang van de toevoeging 'partner in het buitenland' raakt aan de kern van dit wetsvoorstel. Zonder dit wetsvoorstel is KOT enkel beschikbaar voor alleenstaande ouders en ouders die een partner hebben in Nederland of binnen de EU, EER of Zwitserland. Daarmee hebben Oekraïense ouders met een partner in Oekraïne (en dus buiten de EU, EER of Zwitserland) **achtergebleven partner geen recht op KOT.**
- **Daarom vragen de BBB-fractieleden of wordt gecontroleerd dat de partner echt in het buitenland is en daar ook arbeid verricht.** De leden vragen aandacht voor de gevolgen van deze controles op de uitvoerbaarheid van de KOT. U antwoordt dat het handhavingsproces voor iedereen met een partner, in Nederland, binnen de EU en buiten de EU, hetzelfde is. Dienst Toeslagen is de uitvoerende organisatie voor alle toeslagen, waaronder ook de KOT. Zij verzorgen tijdige uitbetaling alsmede de handhaving. Vervolgens licht u het handhavingsproces in grote lijnen toe. Tevens geeft u aan dat het kabinet het belang van goede uitvoerbaarheid deelt met de BBB-fractie.
- De leden vragen ook te reflecteren op de (financiële) impact die de verwachte toestroom van minimaal 700.000 Oekraïners naar Europa heeft op de KOT en de beschikbaarheid van kinderopvang. U reageert dat de voormalig

	Nummer: 1	Auteur: Nobel, J.N.J.	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
reageert dooruitleen te zetten dat voor alle ouders die gebruik willen maken van KOT geldt dat zij moeten voldoen aan de arbeidseis en de overige voorwaarden voor KOT. Beide ouders moeten in alle gevallen werken. Er zit daarmee geen verschil in voorwaarden voor Oekraïense ontheemden en andere ouders.				
	Nummer: 2	Auteur: Nobel, J.N.J.	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
Voorts vragen de BBB-fractieleiden of wordt gecontroleerd dat de partner echt in het buitenland is en daar ook arbeid verricht.				

staatssecretaris van Asiel en Migratie op 5 april 2024 de Tweede Kamer heeft geïnformeerd over de verwachte instroom van Oekraïense ontheemden dit jaar. Daarbij is het de prognose dat in 2024 het aantal Oekraïense ontheemden toeneemt van 114.000 naar 136.000 per 1 januari 2025. Deze prognose is nog steeds van toepassing. Het kabinet waardeert de aandacht van de leden van de BBB-fractie voor uitvoerbaarheid van wet- en regelgeving. Sinds de aanvang van de uitvoering van dit wetsvoorstel is het aantal aanvragen door Oekraïense ontheemden redelijk stabiel, waarbij het momenteel in de orde van grootte van 500 aanvragers ligt. Met oog daarop ligt het niet in de lijn der verwachting dat de geprojecteerde instroom van ontheemden in 2024 leidt tot een exponentiële groei van kosten voor kinderopvangtoeslag. **1** Daarnaast is KOT alleen beschikbaar voor werkenden, wat betekent dat gebruikers van KOT belasting afdragen over hun genoten inkomen.

- Tot slot vragen de leden waarom niet ervoor is gekozen om SMI of VVE ook voor Oekraïense ontheemden van toepassing te laten zijn in plaats van een nieuwe regeling in te stellen. De uitvoerbaarheid van de bestaande regelingen heeft zich immers al bewezen, aldus deze leden. U antwoordt dat het kabinet werkende Oekraïense ontheemden tegemoet wil komen in de kosten voor kinderopvang. Met de KOT bestaat al een systeem waarmee doeltreffend en doelmatig voor werkende ouders een vergoeding voor kinderopvang kan worden verstrekt. Daarom is voor de groep Oekraïense ontheemden aansluiting gezocht bij de bestaande KOT.
 - Ten aanzien van de sociaal-medische indicatie (SMI) dient te worden opgemerkt dat dit een gemeentelijke regeling betreft. Met SMI kan een gemeente ervoor kiezen om gezinnen (tijdelijk) te ontlasten door een tegemoetkoming te verstrekken in de kosten voor kinderopvang. Deze regeling kent daarmee een ander doel dan wat het kabinet beoogt met voorliggende wetswijziging. Het is daarmee doelmatiger en doeltrekender om aan te sluiten bij een bestaande regeling zoals de KOT.
 - Voorschoolse educatie (VE) is specifiek voor peuters van 2,5 tot 4 jaar die wegens de omgeving waarin zij opgroeien, baat hebben bij extra ondersteuning in hun ontwikkeling. Gemeenten bepalen zelf wie hiervoor in aanmerking komt. Dit geldt eveneens voor voorschoolse educatie dat basisscholen in groep 1 en 2 aanbieden. Voor- en voorschoolse educatie (VVE) is daarmee ook geen **2** arbeidsmarktinstrument, zoals KOT dat wel is. Met voorliggend wetsvoorstel wil het kabinet voor Oekraïense ontheemden de drempel wegnemen om hun recht op toegang tot de arbeidsmarkt te effectueren. Dit is waar de KOT bij uitstek voor is bedoeld.

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
2024

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Actie	Informatie
1	Aanbiedingsbrief Eerste Kamer	Verzenden aan EK	
2	Nota naar aanleiding van het tweede verslag Eerste Kamer	Verzenden aan EK	

 Nummer: 1	Auteur: Nobel, J.N.J.	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------------------	----------------------	------------------

Daarnaast is KOT alleen beschikbaar voor werkenden, wat betekent dat gebruikers van KOT belasting afdragen over hun genoten inkomen.

 Nummer: 2	Auteur: Nobel, J.N.J.	Onderwerp: Highlight	Datum: Onbepaald
---	-----------------------	----------------------	------------------

arbeidsmarktinstrument, zoals KOT dat wel is. Met voorliggend wetsvoorstel wil het kabinet voor Oekraïense ontheemden de drempel wegnemen om hun recht op toegang tot de arbeidsmarkt te effectueren. Dit is waar de KOT bij uitstek voor is bedoeld.

3	Tweede verslag Eerste Kamer	Ter informatie (niet verzenden)	
4	Nota naar aanleiding van het verslag Eerste Kamer	Ter informatie (niet verzenden)	

Datum
7 oktober 2024

Onze referentie
2024

Deze pagina bevat geen opmerkingen.